

Ochrona dziedzictwa kulturowego w obrębie Pienińskiego Parku Narodowego po stronie Polskiej i Słowackiej w kościołach:

w Jaworkach

w Udolu

w Leśnicy

wraz z ochroną nietoperzy – podkowców małych zamieszkujących strychy tych kościołów

Kościół w Jaworkach

Kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela jest dawną cerkwią greckokatolicką. Wzniesiono go w 1798 roku w miejsce drewnianej, która powstała w roku 1680.

Kościół w Jaworkach

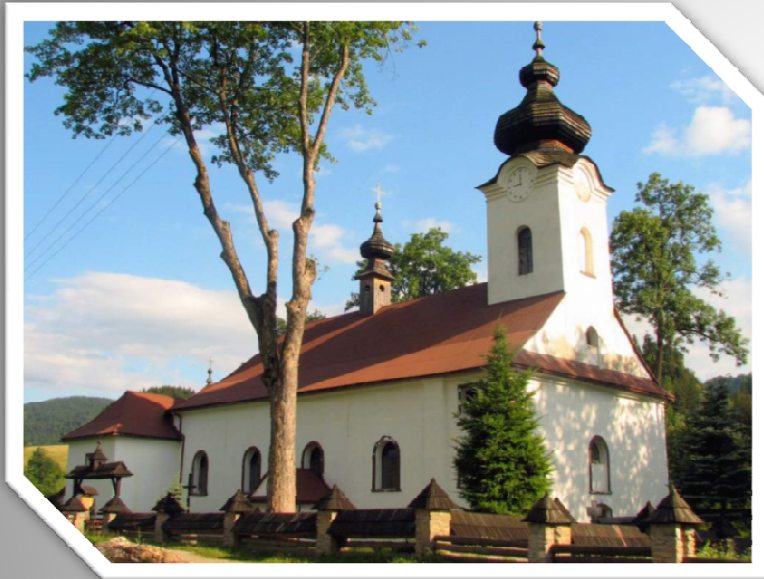
Poprzednia cerkiew uległa całkowitemu zniszczeniu w wyniku pożaru. W tym czasie stworzono także parafię greckokatolicką, która obejmowała 4 wsie Rusińskie. Nowa świątynia odznacza się stylem klasycystycznym, nie mniej jednak możemy tutaj także odnaleźć elementy późnobarokowe, które wymuszone zostały przez austriackie prawo budowy.

Kościół w Jaworkach

W tamtych czasach władze austriackie dążyły do podporządkowania sobie całego życia religijnego w cesarstwie. Było to nic innego jak zestaw oficjalnych, urzędowych wzorców, które obowiązywały każdą nowopowstałą budowlę sakralną.

Kościół w Jaworkach

Kościół reprezentuje tzw. architekturę józefińską, opartą na austriackich urzędowych wzornikach, ustalających rzut, bryłę i szatę zewnętrzną budowli. W tej z ducha jeszcze barokowej architekturze pojawiają się pewne cechy klasycyzmu.

Kościół w Jaworkach

Najcenniejszym elementem wystroju kościoła jest ikonostas pochodzący z końca XVIII wieku. W ikonostacie uderza nas niezwykle bogactwo elementów dekoracyjnych wypełniających wszystkie jego wolne pola

Kościół w Jaworkach

Na ścianach świątyni podziwiać możemy także zabytkową polichromię pochodzącą z 1926 roku. Namalował ją Andriej Demkowicz. Zawiera ona scenę Zwiastowania, Pokłon Trzech Króli oraz Chrzest i Zmartwychwstanie Pańskie. Na chórze widnieje napis w języku starocerkiewni słowiańskim, który tłumaczymy jako „Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokój”.

Kościół w Jaworkach

Na poddaszu świątyni znajduje się chronione stanowisko najmniejszego w Polsce nietoperza – rzadkiego podkowca małego.

W sąsiedztwie cerkwi w starych drzewach ukryty jest także stary cmentarzyk.

Kościół w Jaworkach

Ciekawym elementem architektonicznym była wieża z gontowym hełmem, która zdecydowanie dominowała nad okolicą.

W chwili obecnej świątynia jest jednonawową, kamienną, otynkowaną budowlą o namiotowym i pokrytym blachą dachu.

Kościół w Jaworkach

Kościół w Jaworkach to jedna z najpiękniejszych budowli sakralnych znajdujących się na terenie Pienin. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj przede wszystkim odrestaurowany niedawno przez krakowskich konserwatorów sztuki ikonostas, który teraz znów tak jak i przed wiekami nadaje kościołowi niespotykanego blasku.

Kościół w Jaworkach

Ściana ikon została odrestaurowana bardzo starannie z zachowaniem kanonów sztuki zdobniczej, jaką przed wiekami posługiwali się malarze i zdobnicy wschodni.

Kościół w Udolu

Miejscowość początkowo założona w 1427 pod nazwą Wyak w 1786 roku nazwę zmieniono na Ujak, obecnie używana nazwa Udol pochodzi od 1948 roku

Kościół w Udolu

Miejscowość Udol leży na lewym brzegu rzeki Poprad.
W parafii istnieje grekokatolicki kościół. Skupia 448 wiernych,
którzy kontynuują wiarę swoich przodków.

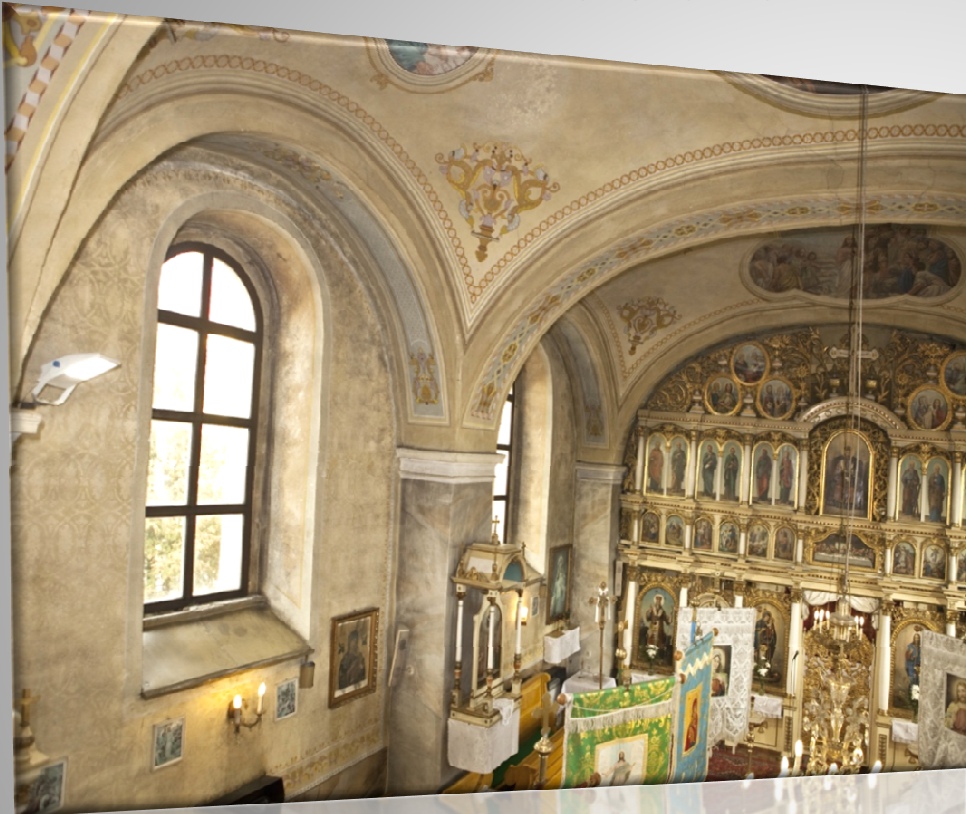

Kościół w Udolu

Z chwilą powstania wsi mieszkańcy miejscowości Udol swoją wiarą utożsamiali z kościołem grekokatolickim, czego dowodem jest wiele zachowanych dokumentów

Kościół w Udolu

Oryginalna greckokatolicka świątynia, która stała na terenie byłej greckokatolickiej szkoły już nie istnieje. O istnieniu tej świątyni mówią istniejące dokumenty, zeznania wiernych oraz resztki nagrobków, które znajdowały się w pobliżu świątyni.

Kościół w Udolu

Obecnie znajduje się w parafii zabytkowa świątynia pod wezwaniem św. Demetra Veľkomočnika, którą zbudowano w 1866 roku.

Kościół w Udolu

W latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku świątynię częściowo wyremontowano. Wykonane zostały remonty wewnątrz kościoła związane z malarstwem oraz ikonostasem.

Kościół w Udolu

W wyniku wilgoci oraz zimna jakie panuje wewnątrz kościoła ulegają uszkodzeniu zabytkowe malowidła oraz wyposażenie świątyni.

Kościół w Udolu

W świątyni możemy podziwiać słynny fresk malarza Maxa Kurtha i zabytkową kamienną chrzcielnicę

Kościół w Udolu

Obecnie realizowany jest generalny remont tego tak pięknej świątyni jaką jest grekokatolicki kościół pod wezwaniem św. Demetera Veľkomučníka.

Kościół w Udolu

W kościół zostały wymienione okna oraz wykonano izolację murów świątyni od podłoża celem ochrony przed wilgocią.

Teren wokół kościoła został zmodyfikowany wraz z położeniem płyt chodnikowych przed wejściem do świątyni.

W roku 2009 powstało nowe ogrodzenie wokół kościoła.

Kościół w Leśnicy

Jest to jedyna miejscowość całkowicie położona w środku Pienin. Rozłożona jest na wysokości 470–520 m n.p.m. w głębokiej dolinie Leśnego Potoku pomiędzy Małymi Pieninami a Grupą Golicy. Od zachodniej strony dolina ta ciasnym wąwozem Leśnego Potoku, pomiędzy wapiennymi ścianami Wylizanej i Golicy uchodzi do Dunajca.

Kościół w Leśnicy

Kościół rzymskokatolicki pw. Michała Archanioła w Leśnicy został zbudowany w pierwszej połowie XVII wieku.

Kościół w Leśnicy

W 1792 roku po pożarze został wyremontowany a kościół otrzymał renesansową kopułę.

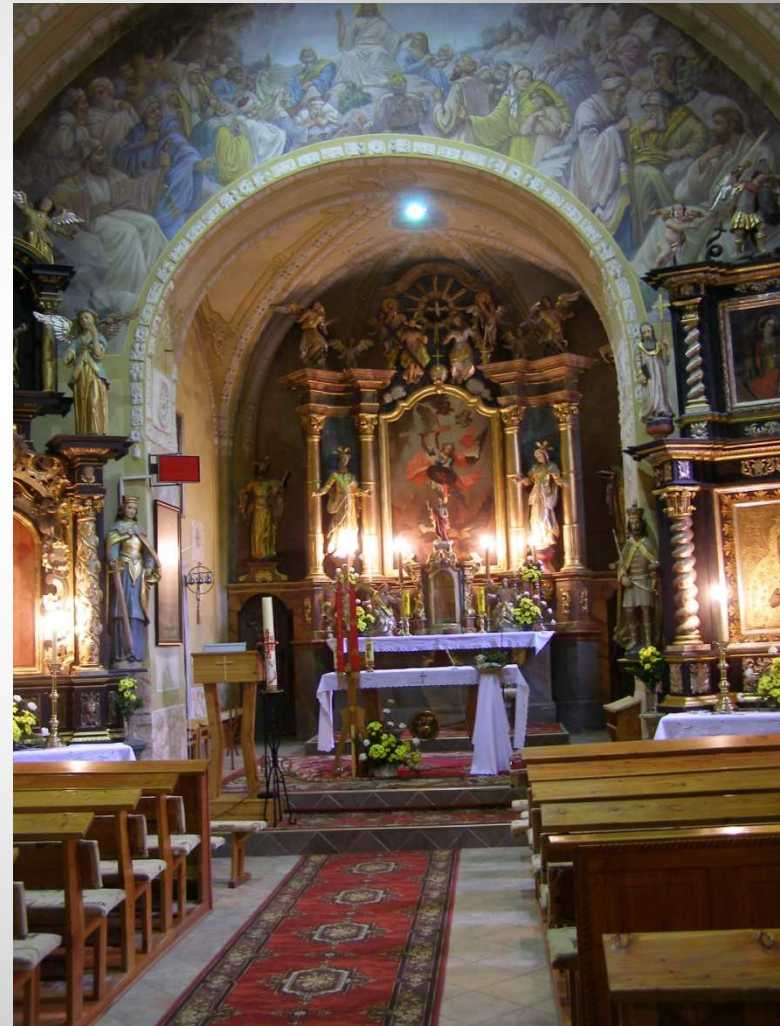
Kościół w Leśnicy

Świątynia ma sklepienie krzyżowe ,na której są obrazy 12 Apostołów.

Kościół w Leśnicy

Główny neobarokowy ołtarz ma drewnianą palisadową architekturę oraz obraz św. Michała Archanioła, który jest patronem kościoła.

Kościół w Leśnicy

Godne uwagi są również dwa boczne ołtarze.
Ołtarz po lewej stronie kościoła poświęcony jest św. Dorocie.

Kościół w Leśnicy

Po prawej stronie kościoła
ołtarz poświęcono
Najświętszej Maryi Panny.

Kościół w Leśnicy

Należy również zwrócić uwagę na ambonę neobarokową z końca XVIII wieku, którą niestety nie udało się jeszcze odrestaurować.

Kościół w Leśnicy

Ciekawym zabytkiem jest jeszcze baldachim wykonany techniką głównego ołtarza oraz renesansowa kamienna chrzcielnica z XVI wieku.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Nazwa tego, jednego z mniejszych naszych nietoperzy, pochodzi od charakterystycznego narosta skórniego w kształcie podkowy wokół otworów nosowych.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Podkowce wydają ultradźwięki przez otwory nosowe, a nie pyszczkami, jak pozostałe występujące w Polsce nietoperze.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Podkowiec mały prowadzi osiadły tryb życia i przebywa w tej samej okolicy przez cały rok. Związany jest z terenami skalistymi; preferuje miejsca ciepłe. Latem ukrywa się na strybach domów, kościołów i zamków, gdzie tworzy niewielkie kolonie.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Na zimę przenosi się do jaskiń i opuszczonych kamieniołomów, gdzie zajmuje miejsce nisko nad ziemią. Poszczególne osobniki podkowców zawsze wiszą w pewnej odległości od siebie (inne gatunki nietoperzy w Polsce tworzą skupiska, w których stykają się ze sobą).

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Podkowiec mały wylatuje na żer wczesnym wieczorem. Poluje na małe owady (motyle nocne, muchówki), pajęczaki, niewielkie chrząszcze. Może je zbierać z różnych powierzchni (skał, ścian, płotów, gałęzi), jak również, oczywiście, chwytając w locie.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Podkowce – jak
wszystkie nietoperze
– skutecznie
redukcją liczbę
owadów szkodliwych
oraz remontują
kościoty...

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Nietoperze mogą żyć zadziwiająco długo jak na zwierzęta o swojej masie ciała – rekordziści dożywają nawet do 30 lat. Myszy, których masa ciała jest porównywalna z masą ciała nietoperzy, żyją maksymalnie 3 lata.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Zimą nietoperze zapadają w stan hibernacji, czyli bardzo głębokiego, nawet kilkumiesięcznego snu, przerywanego krótkimi okresami wzbudzenia. W tym czasie są zupełnie bezbronne.

Nietoperze – podkowce małe zamieszkujące strychy tych kościołów

Nietoperze występujące na terenie Polski należą do gatunków rzadkich, mają bardzo mało wrogów naturalnych, największym zagrożeniem dla nich jest człowiek.

Dziękuję za uwagę